

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoSr/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117207629
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4117207629.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobkyne: B. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, XXX XX K. W., proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zrušení rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 14Csr/2/2017-93 zo dňa 04.02.2021 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu G. V. U. V. U., so sídlom B. X, XXX XX O., sp. zn. SRSAspA 09812/15 zo dňa 18.07.2016. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 290, § 297 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 45 ods. 1 písm. e), i), l), § 46 ods. 1, § 47 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní“), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1 a § 559 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala, aby súd zrušil uvedený rozhodcovský rozsudok z dôvodu, že v rozhodcovskom konaní nebol správne zistený skutkový stav, rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil dôkazy, zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX má neprijateľné podmienky, vysokú výšku RPMN (ročná percentuálna miera nákladov), rozhodcovský rozsudok bol vydaný dňa 18.07.2016 a jej bol doručený až 27.02.2017. Zmluva je podľa nej neplatná od počiatku pre rozpor so zákonom.

2. Súd v prvom rade posudzoval včasnosť podania žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Z priloženej fotokópie rozhodcovského spisu vyplýva, že rozhodcovský rozsudok bol žalobkyni doručený dňa 02.03.2017 a žalobkyňa podala žalobu na súd dňa 10.03.2017, t.j. v zákonnej trojmesačnej lehote. Súd tiež skúmal všetky okolnosti dojednávania rozhodcovskej zmluvy. Bol toho názoru, že napriek tomu, že rozhodcovská zmluva bola podpísaná na samotnej listine, tvorila neoddeliteľnú súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto je potrebné ju posudzovať podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V tejto veci pritom nejde o individuálne dojednanie, pretože žalobkyňa nebola pri podpise zmluvy o spotrebiteľskom úvere a rozhodcovskej zmluvy informovaná o náležitostiach; boli uvedené len údaje o úvere, o výške poskytnutého úveru a výške jednotlivých splátok. Rozhodcovská zmluva jej bola pri podpise zmluvy o spotrebiteľskom úvere daná na podpis, bez ďalšieho oboznamovania. Žalobkyňa nevedela posúdiť za daného stavu svoje možnosti, ovplyvniť obsah takejto zmluvy, nemala

vedomosti, čo znamená rozhodcovská zmluva a mnohé ustanovenia zmluvy, či dojednaní. Takúto rozhodcovskú zmluvu preto nemožno považovať za platne uzavretú. Výkon práv a povinností z takejto rozhodcovskej zmluvy je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi, čo skutočnosť zakladá dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku súdom podľa § 45 ods. 3 písm. c), e), i) až l) zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

3. Súd posudzujúc jednotlivé obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere urobil záver, že zmluva neobsahuje podstatné náležitosti ustanovené v § 9 ods. 2 písm. h), j) zákona o spotrebiteľských úveroch. Pri skúmaní podstatných náležitostí úverovej zmluvy, čo sa týka výšky úrokovej sadzby za poskytnutý úver, súd konštatoval, že v zmluve je nesprávne uvedená výška úroku, keďže z Internetovej stránky Národnej banky Slovenska súd preveril úrokové sadzby podobných úverov v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou 1 rok za I. štvrťrok 2014 bežný úrok predstavoval 3,80 % p.a., z čoho je zrejmé, že žalovaným požadovaný úrok vo výške 39,15 % je 10 x vyšší ako úrok, za ktorý za obdobných podmienok banky úver poskytovali. Ďalej súd zistil, že v predmetnej zmluve je nesprávne uvedená výška RPMN, keďže v tom čase bola výška RPMN 39,20 %, čo súd preveril z Internetovej stránky Národnej banky Slovenska, pričom v úverovej zmluve je uvedená výška RPMN 98 %, z čoho súd usúdil, že ide o absenciu podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú zákon sankcionuje bezpoplatkovosťou a bezúročnosťou úveru. Rozhodcovský súd ignoroval predpisy určené na ochranu práv spotrebiteľa napriek tomu, že v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere nenašiel žiadne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na oprávnenosť nárokov uplatnených žalovaným, a že uzatvorená zmluva obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že v konaní plne úspešnej žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Namietal, že žalobkyňa bola vyzvaná na oznámenie výberu rozhodcovského súdu, čo však neoznámila, preto si dovoľil vybrať rozhodcovský súd v zmysle § 73 ods. 8 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Oznámenie o výbere bolo žalobkyni doručené dňa 03.11.2015. Z rozhodcovskej zmluvy nevyplýva výlučnosť rozhodcovského súdu, žalobkyňa mala možnosť sa obrátiť na všeobecný súd. Žalobkyňa mala možnosť v lehote 10 dní odstúpiť od rozhodcovskej zmluvy bez toho, aby bola dotknutá platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by túto lehotu nestihla, mala možnosť sa dovolávať neplatnosti rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcu priamo v rozhodcovskom konaní, o čom bola poučená vo výzve na žalobnú odpoveď. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/107/2015 zo dňa 28.02.2016, Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 14C/214/2014 zo dňa 24.09.2015 a Okresného súdu Košice I. sp. zn. 19C/289/2014 zo dňa 21.06.2016. Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka je neprijateľnou podmienkou dojednanie, ktoré vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva je nevýhradná, nevyžaduje od žalobkyne, aby spory so žalovaným riešila výlučne v rozhodcovskom konaní. Z § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka nevyplýva úmysel zakázať rozhodcovské konanie úplne, ale len ho obmedziť. Mimosúdne riešenie sporov pripúšťa i zákon o spotrebiteľských úveroch. Prípustnosť rozhodcovských doložiek v spotrebiteľských sporoch vyplýva i zo súdnej judikatúry a odbornej literatúry. Poukázal i na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo 2675/2007 sp. zn. 23Cdo 1201/2009, sp. zn. 23Cdo 4895/2010, sp. zn. 32Cdo 1590/2008 a Krajského súdu v Hradci Králové sp. zn. 19Co/481/2010. Žalobkyňa svojím podpisom dňa XX.XX.XXXX vyhlásila, že s uzatvorením rozhodcovskej zmluvy súhlasí a že pred uzatvorením zmluvy bola osobitne poučená o dôsledkoch uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovská zmluva bola uzatvorená písomne individuálne na samostatnom papieri oddelene od zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne

doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa stotožnil s výrokmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a na dôvažok odvolací súd dodáva nasledovné:

7. V predmetnom spore sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu G. V. U. V. U., so sídlom B. X, XXX XX O., sp. zn. SRSAspA 09812/15 zo dňa 18.07.2016 na tom skutkovom základe, že v rozhodcovskom konaní nebol správne zistený skutkový stav, rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil dôkazy, ďalej že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX má neprijateľné podmienky, vysokú výšku RPMN, pričom rozhodcovský rozsudok bol vydaný dňa 18.07.2016 a jej bol doručený až 27.02.2017. Súčasne namietala, že zmluva je neplatná od počiatku pre rozpor so zákonom. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobe vyhovel a rozhodcovský rozsudok zrušil. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní žalobcu mal na zreteli najmä nižšie citované zákonné ustanovenia:

8. Podľa § 45 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak: a) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nemal spôsobilosť uzavrieť spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu, b) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu alebo o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo mu nebolo umožnené sa zúčastniť na spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, c) rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, alebo sa ním rozhodlo o veci, ktorá je podľa tohto zákona vylúčená zo spotrebiteľského rozhodcovského konania, d) stály rozhodcovský súd nebol ustanovený v súlade s týmto zákonom, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa nepostupovalo v súlade s ustanoveniami tohto zákona a uvedený nedostatok mohol mať vplyv na výsledok sporu, e) spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, f) stály rozhodcovský súd nenariadil ústne pojednávanie, hoci spotrebiteľ jeho nariadenie navrhoval podľa § 34 ods. 2 a z okolností uvedených v návrhu na nariadenie ústneho pojednávania vyplývala potreba jeho nariadenia najmä z dôvodu, že bez ústneho pojednávania sa nebolo možné vysporiadať s návrhmi a tvrdeniami spotrebiteľa, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, g) v konaní nebol správne zistený skutkový stav tým, že stály rozhodcovský súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, nevykonal navrhované dôkazy alebo neumožnil spotrebiteľovi predložiť dôkazy, a toto pochybenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, h) vo veci rozhodoval zaujatý rozhodca, i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, j) rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom, k) výkon rozhodcovského rozsudku by bol v rozpore s verejným poriadkom Slovenskej republiky, l) rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. S ohľadom na obsah súdneho spisu nebolo sporné medzi stranami sporu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol vydaný predmetný rozhodcovský rozsudok, je spotrebiteľskou zmluvou, pretože zmluvnými stranami sú na jednej strane veriteľ ako dodávateľ, ktorého predmetom činnosti je poskytovanie pôžičiek a úverov z vlastných zdrojov a ktorý konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a na strane druhej subjekt, t.j. dlžník, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Základnou zásadou spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, t.j. ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

10. Žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku je právnym nástrojom, ktorého cieľom je zabezpečiť, aby proces poskytnutia právnej ochrany účastníkom konania pred rozhodcovskými súdmi mal rovnaké atribúty ako poskytovanie ochrany všeobecnými súdmi, a zároveň zabezpečiť kontrolu nad zákonnosťou a spravodlivosťou rozhodnutí rozhodcovských súdov. Na rozdiel od konania na všeobecnom súde rozhodcovské konanie spravidla nepodlieha preskúmaniu odvolacou inštanciou. V zmysle zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní tak bola okresným súdom zverená kompetencia preskúmať v zmysle § 45 ods. 1 tohto zákona rozhodnutie rozhodcovských súdov z procesnej aj hmotnej stránky. Zo zákona sú tak súdy povinné preskúmať okrem preverenia právomoci rozhodcovského súdu najmä to, či rozhodcovský súd vec správne právne posúdil, či účastník rozhodcovského konania nebol zaviazaný na

plnenie, ktoré je v rozpore so zákonom alebo s dobrými mravmi, alebo či rozhodcovský súd nerozhodol v rozpore s ustanoveniami na ochranu spotrebiteľa. Súd prvej inštancie v tejto veci postupoval správne, keď v zmysle zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní preveril dôvody, pre ktoré sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku, ako aj ostatné dôvody uvedené v § 45 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

11. Z dôvodu, že v predmetnom konaní sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku, bolo v konaní potrebné najprv skúmať oprávnenie rozhodcovského súdu rozhodovať o spotrebiteľskom spore, ktoré by malo vyplývať z rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 22.01.2014. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že rozhodcovská zmluva nebola dojednaná individuálne, čo spôsobuje jej neprijateľnosť, a teda aj neplatnosť. Zo znenia čl. II. bod 1 uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy, v ktorom je dojednaná rozhodcovská doložka, vyplýva dôsledok, v zmysle ktorého spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený (žalovaný) podá žalobu na rozhodcovský súd. Spotrebiteľovi ako dlžníkovi tak v prípade iniciovania rozhodcovského konania žalovaným neostávalo nič iné, len sa podrobiť v zmysle rozhodcovskej zmluvy konaniu pred rozhodcovským súdom. Výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť, bol dojednaný v čl. I. rozhodcovskej zmluvy, v danom prípade šlo o Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761. V zmysle rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu bol rozhodcovský súd vybraný veriteľom, čo vyplýva i zo skutočností, že dlžník majúc záujem na poskytnutí úveru iba podpisoval predtlačенý formulár a mal možnosť sa mu jedine ako celku podrobiť, alebo ho odmietnuť. Nerovnováha právneho postavenia strán pri podpise rozhodcovskej zmluvy spočívala aj v tom, že voľba rozhodcovského súdu bola uskutočnená jednostranne. Z celého znenia rozhodcovskej zmluvy je zrejmé, že subjekt, ktorý bude mať v konečnom dôsledku právo voľiť medzi rozhodcovským alebo všeobecným súdom, bude vo všetkých prípadoch veriteľ, t.j. žalovaný.

12. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy v ustanovení § 53 ods. 1,2,3,4 písm. r), ods. 5 uvádza nasledovné: „Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.“

13. Z predložených listinných dôkazov nie je zrejmé, v akom rozsahu bola žalobkyňa adekvátne poučená o následkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy a či mala reálnu možnosť znenie zmluvy ovplyvniť. Skutočnosť, že v čl. IV bode 5 rozhodcovskej zmluvy sa uvádza vyhlásenie strán, že „zmluvu uzatvárajú na základe ich slobodnej a vážnej vôle, s jej obsahom sa riadne oboznámili, jej ustanoveniam rozumejú“ a že dlžník vyhlásil, že „bol pred uzavretím zmluvy osobitne poučený o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy“, nemení nič na tom, že dojednanie ako také nezodpovedalo ustanoveniu § 53 ods. 1,2,3,4 písm. r) Občianskeho zákonníka v znení účinnom v tom čase. Žalovaný v konaní nepreukázal, že rozhodcovská zmluva vyhotovená drobným, takmer nečitateľným spôsobom, bola dojednaná individuálne, preto sa v súlade s ustanovením § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednanú nepovažuje. Žalovaný mal povinnosť predložiť návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy takým spôsobom, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že sa žalobkyňa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov v rozhodcovskom konaní, a tiež jej poskytnúť aj jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo tá - ktorá voľba znamená. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatoval neprijateľnosť rozhodcovskej zmluvy, ktorá - ak mala byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie - mala byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Súd prvej inštancie na základe listinných dôkazov urobil správny právny záver o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, ktorá nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť. Odvolací súd súčasne dodáva, že rozhodcovská zmluva, hoci uzatvorená na samostatnom tlačive, má charakter štandardnej

zmluvnej podmienky používanej žalovaným pri uzatváraní zmlúv o úvere so spotrebiteľmi. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Rozhodcovská zmluva bola uzatvorená na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednaní.

14. O neplatnú rozhodcovskú zmluvu, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní, ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa tejto rozhodcovskej zmluvy má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, ale ak by sa podľa tejto zmluvy začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. To znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podá žalobu na rozhodcovskom súde. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, na ktoré aj žalovaný poukazuje, nie je o možnosti výberu medzi všeobecným a súkromným súdom, ale o tom, či rozhodcovská zmluva nenúti spotrebiteľa podrobiť sa arbitráži. Nemožno teda prisvedčiť námietke žalovaného, že rozhodcovská zmluva obsahovala nevýhradnú rozhodcovskú doložku. Súd prvej inštancie teda urobil správny právny záver v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) a ods. 5 Občianskeho zákonníka o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, ktorá nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť.

15. Podľa § 73 ods. 8 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ak na základe rozhodcovskej zmluvy uzavretej pred 1. januárom 2015 nie je založená právomoc nástupníckeho stáleho rozhodcovského súdu podľa odseku 5, bude spor rozhodovať stály rozhodcovský súd podľa tohto zákona, ktorý vyberie spotrebiteľ, ak rozhodcovské konanie písomne aj bez uvedenia dôvodu neodmietne; na tento účel dodávateľ pred podaním žaloby písomne vyzve spotrebiteľa, aby zo zoznamu vedeného ministerstvom označil stály rozhodcovský súd podľa tohto zákona alebo aby rozhodcovské konanie odmietol písomným oznámením dodávateľovi, a poučí ho o tom, že inak môže stály rozhodcovský súd vybrať dodávateľ. Ak spotrebiteľ do 30 dní od doručenia výzvy stály rozhodcovský súd neoznačí alebo rozhodcovské konanie neodmietne, vyberie stály rozhodcovský súd dodávateľ tak, aby bola zachovaná dostupnosť stáleho rozhodcovského súdu pre spotrebiteľa podľa § 34 ods. 8, a výber stáleho rozhodcovského súdu oznámi dodávateľ spotrebiteľovi písomne; lehota spotrebiteľovi nezačne plynúť skôr, ako spotrebiteľ bude môcť označiť stály rozhodcovský súd z aspoň dvoch stálych rozhodcovských súdov zapísaných v zozname stálych rozhodcovských súdov. Označenie stáleho rozhodcovského súdu spotrebiteľom alebo jeho výber dodávateľom má účinky založenia právomoci stáleho rozhodcovského súdu podľa tohto zákona a odmietnutie rozhodcovského konania má účinky zániku rozhodcovskej zmluvy uzavretej pred 1. januárom 2015.

16. V súvislosti s právomocou rozhodcovského súdu, ktorý v tejto veci rozhodol, t.j. Stály rozhodcovský súd G. V. U. V. U., so sídlom B. X, O., odvolací súd dopĺňa, že právomoc tohto rozhodcovského súdu v konaní nebola preukázaná. V rozhodcovskej zmluve zo dňa 22.01.2014 bol dohodnutý ako príslušný Stály rozhodcovský súd so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., IČO: 35 922 761, no napokon vo veci rozhodoval Stály rozhodcovský súd G. V. U. V. U., so sídlom B. X, O., zriaďovateľom ktorého je G. G. V. R. U. V. U., Y. D. XX, O., H.: XX XXX XXX, ktorý je oprávnený rozhodovať spotrebiteľské spory, a to prostredníctvom rozhodcu zapísaného v Zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Z obsahu spisu nevyplýva preukázanie skutočnosti, že žalovaný preukázal že v súlade s ustanovením § 73 ods. 8 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní písomne žalobkyňu ako spotrebiteľa vyzval, aby zo zoznamu vedeného ministerstvom označila stály rozhodcovský súd podľa zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, alebo aby rozhodcovské konanie písomným oznámením žalovanému ako dodávateľovi odmietla, a že ju poučil o tom, že inak môže stály rozhodcovský súd vybrať dodávateľ. Tento postup bol potrebný z dôvodu, že išlo o rozhodcovskú zmluvu uzavretú pred 01.01.2015 a rozhodcovský súd dohodnutý v rozhodcovskej zmluve nespĺňal náležitosti rozhodcovského súdu v zmysle zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. V súdnom spise sa síce nachádza Výzva žalobkyne k označeniu rozhodcovského súdu zo dňa 27.02.2015, vyhotovená žalovaným v zmysle § 73 ods. 8 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní vrátane poučenia, avšak žalovaný nepreukázal, že túto výzvu žalobkyňi skutočne aj doručoval. Rovnako je to aj v prípade Oznámenia o výbere stáleho rozhodcovského súdu (bez datovania), v ktorom

žalovaný žalobkyni oznámil, že keďže nevyužila možnosť výberu stáleho rozhodcovského súdu, ani neodmietla riešenie sporov v rámci rozhodcovského konania v zmysle výzvy žalovaného, sám zvolil rozhodcovský súd pre rozhodovanie daného sporu. Obe uvedené listiny sa v obsahu súdneho spisu nachádzajú (boli predložené ako súčasť spisu rozhodcovského súdu), no neboli zároveň doložené listiny preukazujúce doručovanie žalobkyni. Právomoc rozhodcovského súdu, ktorý vydal rozhodcovský rozsudok, teda nebola daná a odvolacia námietka žalovaného, že žalobkyňa bola vyzvaná na oznámenie výberu rozhodcovského súdu, odvolací súd posúdil ako neopodstatnenú.

17. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní tvrdil, že žalobkyňa mala možnosť od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť v lehote 10 dní, uvedené svedčí skôr o tom, že žalovaný sa spoliehal na nečinnosť spotrebiteľa, ktorý takýto úkon neučiní. Súdny takýmto konaniu žalovaného nemôže poskytnúť ochranu, lebo je v rozpore s účelom a cieľom Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorý sleduje čo najúčinnejšiu ochranu práv spotrebiteľov ako slabšej zmluvnej strany. Navyše odvolací súd uvádza, že od absolútne neplatnej zmluvy odstúpiť nie je možné, pretože možno odstúpiť len od platnej zmluvy. Ak je zmluva od začiatku neplatná, nie sú splnené zákonné podmienky na jej dodatočné zrušenie. Totožný právny názor vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 111/2008 zo dňa 30.06.2009 ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 48/2010 zo dňa 29.02.2012.

18. Podľa § 45 ods. 3 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní súd v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vždy preskúma, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. c), e) a i) až l). Ak sa dôvod zrušenia rozhodnutia vzťahuje len na časť rozhodcovského rozsudku, súd zruší rozhodcovský rozsudok len v dotknutej časti, ak dotknutú časť možno oddeliť od nedotknutej časti výroku rozhodcovského rozsudku.

19. Odvolací súd považoval záver súdu prvej inštancie za správny aj v tom, že pri rozhodovaní pred rozhodcovským súdom boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa v zmysle § 45 ods. 1 písm. i) zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Bližšie sa vyjadrovať k právnemu posúdeniu súdu prvej inštancie týkajúcemu sa porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa však nepovažoval za potrebné z dôvodu, že žalovaný v odvolaní skutočnosti týkajúce sa tohto právneho posúdenia nenamietal.

20. Po preskúmaní podaného odvolania odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný ako odvolateľ v podanom odvolaní neuviedol žiadne právne významné okolnosti, ktoré by mohli rozhodnutie súdu prvej inštancie zvrátiť. V súvislosti s rozhodnutiami krajských, okresných súdov SR a Najvyššieho súdu ČR, na ktoré žalovaný v odvolaní odkazoval, odvolací súd poznamenáva, že nie je viazaný rozhodnutiami týchto súdov a právnymi názormi v nimi vyjadrenými, pričom zotrváva na svojom vyššie uvedenom právnom názore, ktorý je podporený rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 1/2012 zo dňa 21.03.2012, sp. zn. 6Cdo 217/2012 zo dňa 21.03.2013). S ohľadom na uvedené odvolací súd teda považoval námietky žalovaného vznesené v odvolaní za neopodstatnené a nedôvodné, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie.

21. S ohľadom na výsledok odvolacieho konania má úspešná žalobkyňa nárok na náhradu trov konania (§ 255 ods. 1 CSP). Keďže jej však v tomto štádiu konania žiadne trovy nevznikli, odvolací súd rozhodol (§ 396 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP), že sa jej nárok na ich náhradu nepriznáva.

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).